

kmetijstvu izšolali. Ob koncu tečaja se poroča osrednemu kmet. odboru, kako da se je šola obiskovala in kakošen da je vspeh. Poročilo pregleda in potrdi okr. šol. vsēt. Nagrada se da ob koncu poduka.

Dopisi.

Iz Celja. 21. apr. (Bela nedelja z novo lučjo.) Nič nenavadnega ni, da smo včeraj, kakor vsako leto imeli prvo obhajilo otrok, razun tega, da je bilo letos veliko menj od prejšnjih let otrok takih, ki šole ne obiskujejo, kajti med 100 jih je bilo nešolarjev le 24, v tem ko jih je druga leta dobra tretjina ali še več nešolarjev bilo. — V kroniko celjskega mesta pa se bo včerajšni den zapisal zato, ker se je sinoči prvokrat mesto s plinovo svečavo razsvetilo. Svetilnice so veliko okusnije in pripravnije od unih, v katerih je petrolej gorel. Ob 8. uri je domača godba začela igrati pred mestno hišo, ktera je bila lepo umetno razsvetljena. Na pomolih (altani) ste bili dve piramidi, sredi grb celjskega mesta s 3 zvezdami, vse iz lučic napravljeno.

Nova luč po mestu bo res boljša od stare, kakor se je včeraj pokazalo; bodo li pa tudi duhovi, ki vedno po luči v svojem smislu kričijo, bolj razsvetljeni, kakor dozda, je težko misliti. Duševnega razsvetljenja je dan denešnji prav težko dobiti, kajti se očitno spolnuje beseda Gospodova: da ljudje temoto rajši imajo kakor luč! —

Iz Ptuja, 15. apr. (Liberalno junaštvo.) Velikonočni ponedeljek, 14. t. m. imelo je naše politično-gospodarsko društvo občni zbor. — Društveni odbor je bil povabil k skupščini našega poslanca, g. Hermana, kteremu je tako prilika bila dana, poročati volilcem o svojem delovanju v deželnem zboru. — Ko je društveni prvosednik, č. g. župnik M., skončal svoj nagovor, poprime besedo g. Herman. Komaj pa nekoliko minut čisto mirno in objektivno o rečeh, ki so sploh znane in tudi v slovenskih listih že mnogokrat popisane bile, govori, vstane politični komisar, g. Rupnik, in reče brez vsake poprejšne opazke ali kakega ugovora: „Društvo“ (reči bi bil moral: skupščina) je razpuščeno!“

Kot razlog temu je navedel, da g. Herman kot gost pravice nima v skupščini govoriti!! — Tega pa niti društvena postava, niti pravila šentlovenskega društva ne branijo, kakor tudi po drugod nikjer politična gosposka ne ugovarja, ker ugovarjati ne more, ako neud s privoljenjem prvosednika besedo v skupščini povzame. G. komisar se je potem še z drugimi ugovori skušal zagovarjati. Rekel je, da se v „gospodarskem“ društvu o političnih rečeh govoriti ne sme, kar je pa očitno krivo, ker je omenjeno društvo „politično-gospodarsko“. — Izgovarjal se je tudi s tem, da je nazočih neudov — par

ženk je namreč pri vratih stalo — spuščina je pa — po komisarjevih mislih — tajna! To je naravnoč smešno, ko bi prežalostno ne bilo! — Ko bi skupščina ne bila javna, bi tudi komisarja ne bilo; ker je pa kot javna se gosposki naznanila, zato je bil prišel g. komisar, in s svojo nazočnostjo je komisar sam sebe očitno pobijal, in to toliko hujše, ker je on sam nepoznanega gosta seboj pripeljal, ki se je brez ugovora zborovanja udeleževal! — Slednjič je društveni odbor dvakrat: v št. 14. in 15. „Slov. Gosp.“ v javno skupščino povabil ude in volilce sploh, če tudi niso društveni udje, da zaslišijo poročilo g. poslanca. — To čudno postopanje g. komisarja vzbudilo je med skupščinarji misel, da je vse to napleteno bilo edino le v ta namen, da se liberalcem nevšeč g. poslanec — ošviga (blamira).

(Konec prihodnjic.)

Iz ljutomerske okolice. Zeló nas je osupnila vest iz bližnjega, vseskozi narodnega trga Središča, da so si tam g. V., po rodu Nemca, za prvosednika v krajni šolski svet zvolili. Novica bila je toliko bolj neverjetna, ker voljeni ni le trd Nemec, temuč tudi drugoverec — protestant! — Tolaži nas edino le to, da je g. V. v obče pošten, narodnosti in naše veri manj nasproten, kot marsikteri možicelj slovenske krvi in katoličan — po imenu. Vsekako pa se čudimo, kako li je mogoče, da si narodni (?) tržani ravno načelnika iz „blašene Nemčije“ volijo, ker v svoji sredini dovolj sposobnih oseb za predsedništvo štejejo, in ker inace stranske ljudi posebno radi nemajo, češ, da imajo od njih več škode kot koristi. — Čudno pa ostane, da si župnija, ki je razun „enega“ žida in „enega“ protestanta popolno katoliška, drugoverca voli v krajni šol. svet in to še za prvosednika! — Mar Središčanje ne vedó, da je krajni šolski svet tudi za to, da brani šolske mladéž katoliško izrejo? Bode li drugoverec to bolj pospeševal kakor domačin katoličan? Sramota, da nespametni Slovenec vedno le tuje povzdiguje, domače pa zmetuje! Središčani, drugo pot pa žida!!

Iz gor. Radgone. (Okrajni zastop se kuja. Zlata avtomija.) Naš okr. zastop šteje 6 izvoljenih udov in prvosednika, skupaj 7 glav. Da se glasovati zamore, je treba razen prvosednika četirih zastopnikov nazočih. Prvosednik razpisuje sejo za sejo, gospodje pa, ki imajo „avtonomijo“ vedno na jezikih, ostajajo lepo doma ter se seje vršiti ne morejo. Med temi „strikarji“ je tudi naš liberalni okr. glavar, ki sicer vedno srenjam očita, da svojih dolžnosti ne spolnujejo. Naj bi vendar sam z vestnim spolnovanjem svojih dolžnosti lep izgled dajal. Tako pa ravno nja vne-marnost in opozicija proti konservativnemu okr. načelniku tudi druge odbornike zapeljuje, da k sejам redno ne prihajajo.

Pri takem stanju morajo vsi poslovi zaostajati, škodo pa trpi naše ljudstvo. Po novejši postavi mora namreč okr. zastop v to privoliti, da

se naloži srenjska priklada. Če pa okrajnega zastopa vkupej spraviti ni, ostanejo tudi srenje na cedilu in srenjska uprava je ustavljena. Pri takem stanju se pač liberalna gospoda čuditi ne sme, ako nemamo do nje in njenih čudnih naprav nobenega sočutja več!

Za poduk in kratek čas.

Turki pri Radgoni.

(Dalje.)

Zares žalostno je, če pomislimo, kako strašno da človek človeka na tem svetu preganja! Od kod pa to pride? Nevernik, Turčin, odgovora pravega ne najde. Kakor nagon nemo živino, žene njega, nevernika, divja strast, ktere krotiti ne more! Drugače je to pri kristjanu. On pozna v svojem Zveličarju izgled popolne prizanesljivosti in krotkosti, ima tudi obilno milosti, krotiti svoje strasti, kakor mu to očitna zapoved Božja vелеva. Brez premagovanja samega sebe, brez strahovanja svojih strasti ni kreposti, ni krščanskega značaja, naj se človek še tako šopiri in visoko svojo glavo povzdiguje. V kako veseli družini in blagem miru bi lahko živeli med sebo, ako bi vsak želel in pustil vsakemu svoje! Imenuje se zemlja vzlasti dolina solz, — ker je človeku naj hujši sovražnik na njej — človek sam. Prav so sicer storili naši starši, ki so stavili življenje za brambo svojih najdražjih zakladov na svetu: svete vere, poštenosti, čednosti in svobode; a gorje, — trikrat gorje pred sodnim stolom večne pravice trinogom in nasilnikom, ki niso prelivali krvi v brambo, marveč v nasitnje brezmerne sebičnosti in hudobije, ki so zatirali narodov srečo po krivici. Umete li sebični nemčurji?

Ustavlja se mi peró obširno popisati miroljubnim Slovencem bitvo pri Apačah. Naj vam torej zadostijo le nekteri izgledi junaštva kristjanov. Po opravi in pogumu odlikoval se je med drugimi koroški vitez Kolnic. Željen slave in časti pritiska viharno naprej in udriha z velikim mečem po turških glavah; kmalu pridere do Ahmetbega samega in pobije na njegovi strani dva imenitna načelnika. Ahmetbeg, silno razkačen, se ga zdaj loti sam; zgrabita se v silnem dvoboju. Vsi okrog ostrmé, kajti obadva sta krepkih telesnih moči, obadva orožja vajena. Silno močjo pada mah na mah; toda dobro se drug drugemu ogiba, drug drugega udarce dobro odbija. Ahmetbeg, čedalje v večji stiski, že kliče svoje na pomoč, kar mu mahne Kolnic po plečih s tako močjo, da se kar vlije rudeča krv. Zdaj plane trópa Turčinov na hrabrega viteza. Dasi jih razganja in seka, bi ga bili pokončali, ko bi ne bili v pomoč prihiteli tovariši vitezi in mu rešili življenje.

Že ste se klali vojski dve uri, a nobena se

še ni umaknila za korak. Zdaj nastavi Ahmetbeg pet tisoč vojakov, ktere je zadej v podporo imel ter udari ž njimi naglo na sredino kristjanov. Nadejal se je, da, ako pobije sredino in ž njo vojskovodjo, zamore potem lahko razpoditi desno in levo krilo. Turek je dobro računil; kajti ni bilo Štajercem mogoče silovitemu navalu se upirati. Na stotine jih pade pod sabljo nevernikov, drugi se morajo umakniti. Že preti strašna nevarnost kristjanom. V tem hipu povzdigne Arnešt junaški glas, in nabere krog sebe kolikor še ima najboljših vojakov, in posebno težko oborožanih vitezov. Kakor srditi oroslani se zaženejo na Turka. Da jim zmedejo goste vrste, spodbodejo konjiki konje in se zaženejo v sredo med nje. Prvi med junaki bojuje se vojvoda; treskam enako letijo na desno in levo turške čepinje. Vojvoda pade raz hudo ranjenega konja; otmejo ga smrti trije vitezi, žrtujoči svoje življenje za njegovo.

V tem se je bilo Slovenem posrečilo na desnem krilu sovražnike v beg pognati. Viditi stisko vojske v sredini, napadejo hitro Ahmetbega od strani; kmalu potem prihiiti v pomoč tudi Frangipan z urnimi Hrvati. Ni trajalo dolgo, in turška vojska bila je podobna zmedeni čedi. Obupno kriči Ahmetbeg in skuša red ohraniti; toda prepozno je že, nikdo ga ne sluša več. Eni se še stavijo v bran, drugi se umikajo in spuščajo v beg. Zdaj je Ahmetu jasna njegova osoda; besnost nosi v srcu, kletve in psovke na jeziku. Spodbode konja in hoče jo po zavčje pobrisati; toda kakor jastreb mu je Frangipan naglo za petami. In glejte! prej tako ošabni in hudobni sovražnik povzdigne zdaj roke in prosi pomilosčenja! A srditi Frangipan zagromi: „Milost poštenemu vojaku; a nobene milosti pa ne lupežu in krvoločniku!“ To reki mu zabode meč v prsi, da izdihne pri priči črno dušo!

(Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Drž. zbor je po praznikih delo sopet povzel in bode 24. t. m. slovesno po cesarju samem sklenjen. V zbornici poslancev je prvosednik naznanil, da so poljski poslanci, ki so bili izstopili ter se niso povrneli v državni zbor, svoje mandate zgubili. Slovenec Črne iz Gorice je pa tej osodi utekel, ker je po praznikih sopet v državni zbor prišel. — To vse je brez pomembe, ker bodo m. julija, ali kakor „N. fr. Pr.“ sopet trdi, m. okt. razpisane direktne volitve, za ktere so se začeli federalisti krepko pripravljati. V Ljubljani so se šesli 20. t. m. v posvet slov. rodoljubi iz vseh slov. dežel, in „Narod“ poroča, da so se „enoglasno storili taki sklepi, po kterih se je gotovo nadjati, da se v tem imenitnem času ohrani toliko potrebna sloga med vsemi slov. političnimi strankami.“ — Pozvedli smo, da se